

ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ДИТЯЧОЮ ЙОГОЮ НА ЗМІНУ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СЛУХОВОГО АНАЛІЗАТОРА ДІТЕЙ 7-9 РОКІВ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХОВОЇ ФУНКЦІЇ

Наталія САВЕЛЬЄВА

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту

Мета дослідження. Визначити ступінь зміни функціонального стану слухового аналізатора у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями слухової функції під впливом спеціально-спрямованих вправ.

Завдання дослідження. Визначення рівня слухової провідності дітей 7-9 років з порушеннями слухової сенсорної системи.

Методи дослідження. Педагогічне спостереження, метод аудіометрії.

У статті визначено ступінь зміни функціонального стану слухового аналізатора у дітей молодшого шкільного віку з порушенням слухової функції під впливом спеціально направлених вправ. А також представлені дані про позитивний вплив занять дитячої йоги на функціональний стан слухової функції, дітей молодшого шкільного віку з обмеженими можливостями.

Ключові слова. Слуховий аналізатор, спеціальні вправи

Проблема дослідження: Останніми роками в загальній і спеціальній літературі велика увага звертається на збільшення кількості дітей з різними нервово-соматичними, сенсорними захворюваннями і іншими відхиленнями в розвитку. Порушення слуху це не тільки медична, але і соціально-психологічна проблема, яка спонукає дослідників шукати нові методи виявлення, діагностики і лікування його [3, 4]. Питання діагностики, лікування і профілактики патології органів слуху, і пов'язаних з нею побічних відхилень в дитячому віці є надзвичайно актуальною проблемою, оскільки слухова функція має провідне значення в розвитку мови, а слуховий аналізатор є одним з основних каналів, несучих дитині інформацію про навколишній світ і про неї саму. Оскільки саме в молодшому шкільному віці формуються важливі базові уміння і навички, розвиваються практично всі фізичні якості, а головне, формується фундамент рухової діяльності [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз публікацій по даній проблемі свідчить, про відсутність уваги фахівців до удосконалення методики фізичного виховання дітей з обмеженими можливостями. Спеціальне коригуюче навчання дітей, частково або повністю позбавлених слуху, є однією з найскладніших і своєрідних областей педагогіки [2]. Діяльність акустичного аналізатора у дітей з порушенням слуху поставлена в особливі умови не стільки тим, що слуховий апарат перешкоджає формальному сприйняттю звуків. Затримка розвитку мовних кінестезій, виникаюча у дитини в результаті пониження слуху, збільшує перешкоди до аналізу і синтезу мовних звуків. Таким чином, у поганочуючої дитини порушується реальний зв'язок між основними аналізаторами, що забезпечують нормальний розвиток мови. Разом з цим затримка розвитку сигнальної функції слів також служить перешкодою до використання дитиною залишкових можливостей слухового апарату. Саме тому, виникає необхідність удосконалювати педагогічні методики для організації високоефективних занять по фізичному вихованню даного контингенту дітей [1].

Мета дослідження. Визначити ступінь зміни функціонального стану слухового аналізатора у дітей молодшого шкільного віку з порушенням слухової функції під впливом спеціально направлених вправ.

Завданням нашого дослідження було визначення слухової провідності дітей 7-9 літ з порушенням слухової сенсорної системи.

Методи дослідження. Педагогічне спостереження, метод аудіометрії.

Результати дослідження і їх обговорення. Для детального вивчення слуху наших випробовуваних, ми використовували, електроапаратурне дослідження. Яке у зв'язку зі зростанням сучасної техніки придбаває все більше значення як метод, що дозволяє детально вивчити слух

дитини на чисті тони. За допомогою цього методу виявляється можливим визначення ступеня збереження слуху на тони різної частоти при пред'явленні їх випробовуваному з різною інтенсивністю. Для вимірювання залишкового слуху таке якісне дослідження має велике значення. Проаналізуємо дані дітей (таблиця 1).

Таблиця 1

Дані про стан слуху у дітей 7-9 років з порушенням слухової функції

До експерименту						
Діапазон	к-ть	%	При посиленні інтенсивності			
			від 60 до 90 дБ		від 90 дБ і вище	
			к-ть	%	к-ть	%
Повна глухота	2	5,0	-	-	-	-
До 500 кол/с	14	35,0	4	28,6	10	71,4
До 4000 кол/с	10	25,0	3	30,0	7	70,0
До 8000 кол/с	14	35	8	57,1	6	42,9
Всього	40	100,0	15	37,5	23	57,5
Після експерименту						
Повна глухота	-	-	-	-	-	-
До 500 кол/с	15	37,5	5	33,3	10	66,7
До 4000 кол/с	11	27,5	5	45,4	6	54,6
До 8000 кол/с	14	35	9	64,2	5	35,8
Всього	40	100	19	47,5	21	52,5

Як видно з таблиці складеної на підставі результатів аудіометричного дослідження, стан слуху дітей до експерименту є вельми різноманітною картиною. Незначна кількість дітей (5,0%) не реагують на звук аудіометра. Дітей, що сприймають звукові хвилі невеликої частоти – 35%. З числа 71,4% дітей уловлюють тони такої частоти лише при інтенсивності вище 90 дБ. Такий слух недостатній для сприйняття звукової мови. В більшості випадків з таким слухом діти не реагують навіть на гучний оклик. Розглядаючи отримані дані після експерименту, можна констатувати, що у дітей діапазон слуху достовірно збільшився. Порівняння результатів отриманих після застосування спеціально направлених вправ, виявило, що показники ступеня діапазону слуху значно перевищують такі до експерименту і мають достовірні відмінності.

Висновки

Позитивні зміни показників діапазону слуху у дітей після експерименту мали виразний характер в порівнянні з показниками дітей до експерименту. Використовування спеціально направлених вправ позитивно вплинуло на функціональний стан слухового аналізатора дітей 7-9 літ з порушенням слухової функції.

Література

1. Раевский В.В., Александров Л.И., Воробьева А.Д. и др. Сенсорная информация – важный фактор онтогенеза //Журнал высшей нервной деятельности им. И.П. Павлова. – 1997. – 47, 2. – С. 299.
2. Роговик Л. Психомоторика дитини. – К.: Главник, 2005. – 112 с.
3. Рахманов В.М. Психосоциальная реабилитация больных с функциональными и органическими расстройствами слуха: Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора медицинских наук. – СПб. 1992. – С. 15, 36.
4. Сонькин В.Д. Энергетика оздоровительных упражнений //Теория и практика физической культуры. – 1991. – №2. – С. 32 – 39.

**ВЛИЯНИЕ ЗАНЯТИЙ ДЕТСКОЙ ЙОГОЙ
НА ИЗМЕНЕНИЕ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ
СЛУХОВОГО АНАЛИЗАТОРА ДЕТЕЙ 7-9 ЛЕТ
С НАРУШЕНИЕМ СЛУХОВОЙ ФУНКЦИИ**

Наталья САВЕЛЬЄВА

Днепропетровский государственный институт физической культуры и спорта

Цель исследования. Определить степень изменения функционального состояния слухового анализатора у детей младшего школьного возраста с нарушением слуховой функции под влиянием специально направленных упражнений.

Задача исследования. Определить уровень слуховой проводимости детей 7-9 лет с нарушением слуховой сенсорной системы.

Методы исследования. Педагогическое наблюдение, метод аудиометрии.

В статье определена степень изменения функционального состояния слухового анализатора у детей младшего школьного возраста с нарушением слуховой функции под влиянием специально направленных упражнений. А также представлены данные о положительном влиянии занятий детской йогой на функциональное состояние слуховой функции, детей младшего школьного возраста с ограниченными возможностями.

Ключевые слова. Слуховой анализатор, специальные упражнения

**INFLUENCE OF YOGA CLASSES FOR CHILDREN
ON THE CHANGE OF THE FUNCTIONAL STATE
OF AUDITORY ANALYZER OF CHILDREN 7-9 YEARS
WITH VIOLATION OF AUDITORY FUNCTION**

Natalya SAVELYEVA

Dnepropetrovsk State institute of Physical Culture and Sport

Purpose of research. To define a degree of changing the functional state of auditory analyzer of junior school children with violation of auditory function under the influence of the specially directed exercises.

Task of research: determination of auditory conductivity of children aged 7-9 with violation of the auditory sensory system.

Methods of research: pedagogical methods of research, method of audiometer.

Abstract The article defines the degree of changing the functional state of auditory analyzer of junior school children with violation of auditory function under the influence of specially directed exercises. Besides, the information about positive influence of yoga classes for children on the functional state of auditory function, of junior school children with limited abilities is presented in the article.

Key words. Auditory analyzer, special exercises.